

Bijlage I

Opzet en methodiek

Bij het toezichtsrapport
over de inzet van bijzondere bevoegdheden
ter ondersteuning van een goede
taakuitvoering van de AIVD en de MIVD

CTIVD nr. 72

Vastgesteld op 24 februari 2021

Commissie van Toezicht
op de Inlichtingen- en
Veiligheidsdiensten

Bij het toezichtsrapport over de inzet van bijzondere bevoegdheden ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de AIVD en de MIVD

Opzet en methodiek

Opzet van het onderzoek

In deze bijlage licht de CTIVD toe wat de opzet en methodiek is van het onderzoek naar de inzet van bijzondere bevoegdheden ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD).

Onderzoekperiode

Het onderzoek beslaat de periode van 1 mei 2018, de datum van inwerkingtreding van de Wiv 2017, tot 1 november 2019.

Onderzoeksvragen

De CTIVD geeft met dit onderzoek antwoord op onderstaande onderzoeksvragen:

Passen de AIVD en de MIVD artikel 28 lid 2 Wiv 2017 rechtmatig toe en leven zij de wettelijke verplichting tot melding van artikel 30 lid 1 Wiv 2017 na?

Onderzoeksmethodiek

De CTIVD heeft een juridisch toetsingskader opgesteld om het beleid c.q. de werkinstructies en de praktijk van de inzet van bijzondere bevoegdheden ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de beide diensten te kunnen toetsen. Het kader is gebaseerd op de Wiv 2017 en de beleidsregels, de parlementaire geschiedenis, eventueel relevante jurisprudentie, eerdere toezichtsrapporten en door de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) en van Defensie in dat verband overgenomen aanbevelingen. Ook het interne beleid van beide diensten is bij het opstellen van het kader in aanmerking genomen. Het toetsingskader is opgenomen in bijlage II bij het toezichtsrapport.

De CTIVD heeft dossieronderzoek verricht. Daarbij zijn beleidsdocumenten en werkinstructies beoordeeld. Bij de AIVD zijn 84 van de 92 in de onderzoeksperiode vallende aanvragen en verlengingen tot toestemming van een bijzondere bevoegdheid ingevolge art. 28 lid 2 Wiv 2017 beoordeeld. Bij de MIVD gaat het om vier meldingen die betrekking hadden op in totaal zes aanvragen. Deze aanvragen zijn allemaal beoordeeld.

Tijdens het onderzoek zijn interviews met juristen, beleidsmedewerkers, leidinggevenden en operationele medewerkers van de beide diensten gehouden. Deze gesprekken zijn gevoerd om een beeld te verkrijgen van het handelen en het werkproces van de diensten en ter verificatie van de

onderzoeksresultaten. Daarnaast heeft onderhoud met de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) plaatsgevonden over de interpretatie van de wettelijke regeling van artikel 28 lid 2 Wiv 2017.

De CTIVD heeft daarnaast zelfstandig onderzoek uitgevoerd in de systemen van de diensten, met uitzondering van fysieke dossiers. Dit zag erop middels een representatieve steekproef aanvragen en verlengingen van bijzondere bevoegdheden te identificeren die niet reeds door de diensten zelf (lopende het onderzoek) zijn geïdentificeerd als situaties die vallen onder artikel 28 lid 2 Wiv 2017. Daarnaast zag het onderzoek op het identificeren van aanvragen tot toestemming waarbij de meldplicht van art. 30 lid 1 Wiv 2017 niet was nageleefd.

Deze onderzoeksactiviteiten leveren een beeld op van de uitvoeringspraktijk van de inzet van bijzondere bevoegdheid ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de diensten in de onderzoeksperiode. Bij een tweetal AIVD-operaties is dienstmedewerkers door middel van interviews gevraagd om een nadere toelichting rond de aanvraag van bijzondere bevoegdheden.

Afbakening van het onderzoek

De CTIVD heeft deze onderzochte operaties geïdentificeerd op basis van eigen onderzoek en door de beide diensten aangeleverde informatie.

Het onderzoek zag op de beantwoording van de bovenstaande onderzoeksvragen. De verdere verwerking van de met de inzet van bijzondere bevoegdheden verkregen gegevens is niet in het onderzoek betrokken. Het onderzoek met betrekking tot de rechtmatigheid van de aangevraagde bijzondere bevoegdheden strekte zich ook uit tot bevoegdheden die volgens de Wiv 2017 onderhevig zijn aan een TIB-toets.

Doorlooptijd

Op 9 oktober 2019 heeft de CTIVD aangekondigd een rechtmatigheidsonderzoek te verrichten naar de inzet van bijzondere bevoegdheden ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de AIVD en de MIVD. Het onderzoek is met het opstellen van het concepttoezichtsrapport afgerond op 16 december 2020. De ministers van BZK en van Defensie zijn in de gelegenheid gesteld te reageren op de in het concepttoezichtsrapport opgenomen bevindingen. De reactie van de ministers van BZK en Defensie is op 16 februari 2021 ontvangen. Het toezichtsrapport is op 24 februari 2021 vastgesteld.

Oranjestraat 15, 2514 JB Den Haag
Postbus 85556, 2508 CG Den Haag

T 070 315 58 20

E info@ctivd.nl | www.ctivd.nl